

De Grote
Verbinding

Welkom
op de
Ringdagen.

Inhoud.

1. Sleutelmomenten.	4
2. Wat is het Toekomstverbond?	6
3. Handen in elkaar.	7
4. Van 31 Ringprojecten naar 8 projectclusters.	8
5. Hoe staat het met de Oosterweelverbinding?	14
6. Onderzoek over de Ring.	21

De Ringdagen in het kort

Op de Ringdagen ontdek je de zeven Ringparken en de Scheldebrug. Je kan vragen stellen aan experts van de stad Antwerpen, Lantis, de Vlaamse overheid, burgerbewegingen en het team van de intendant over hoe de Antwerpse Ring er in de toekomst uit zal zien.

Welkom op de Ringdagen!

Samen maken we De Grote Verbinding.

De komende jaren ligt de meest ambitieuze bouwwerf in Noordwest-Europa aan de Schelde. Antwerpen en Vlaanderen bouwen aan een stad waar het goed is om te wonen, te werken, te ondernemen en op bezoek te komen.

De Oosterweelverbinding maakt de Ring rond en zorgt zo voor een betere mobiliteit voor Antwerpen, voor zijn haven én voor Vlaanderen.

De toekomstige **overkapping van de Ring** stuurt de auto's onder de grond. Zo komt er bovengronds ruimte vrij om goed te leven, met volop groen, schonere lucht en minder geluidshinder.

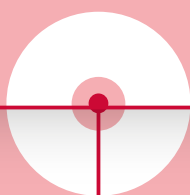
Een reeks doordachte **ingrepen** op het vlak van mobiliteit, groen en ruimtelijke inrichting verbinden bestaande en nieuwe wijken aan beide kanten van de Ring. Zo wordt de stad weer één geheel.

Het volledige toekomstproject kreeg de toepasselijke naam '**De Grote Verbinding**'.

1 Sleutelmomenten.

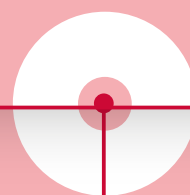
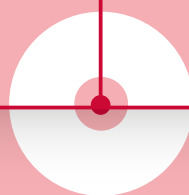
Met het **Toekomstverbond** ^{*} engageren de partners zich om de Ring te vervolledigen en te overkappen. Maar ook om te gaan voor **minder autoverkeer** en om een alternatief te vinden voor de noordelijke route rond de stad.

03
2017

01
2016

Na een overkappingsstudie van de stad Antwerpen en de acties en ontwerpen van burgerbewegingen Ringland, StRaten-generaal en Ademloos, wordt Alexander D'Hooghe aangesteld als intendant, samen met zijn bureau ORG, Common Ground en ARUP. Het is hun taak om samen met de betrokken partijen in het dossier van de Antwerpse Ring tot een gedragen oplossing te komen.

06
2017

Er worden **ontwerpteams** aangesteld om in zes zones rond de Antwerpse Ring projecten voor te stellen die de leefbaarheid verhogen. Ze gaan daarbij co-creatief te werk.

Na uitgebreid overleg met burgers en partners krijgen **18 projecten groen licht** voor de **eerste fase** van een meer leefbare stad.

06
2018

Lantis (voorheen BAM) **start met de Oosterweelwerken** op Linkeroever en bereidt de werken op de rechteroever voor.

begin
2018

De ontwerpteams voor de nieuwe Scheldebrug en alle Ringparken worden aangesteld. De eerste werken van de Oosterweelverbinding op de rechteroever gaan van start.

in
2020

12
2018

Met het ondertekenen van het **Kerstakkoord** komen burgerbewegingen en overheden overeen om een aantal zaken verder te onderzoeken.

begin
2020

De omgevingsvergunningsaanvraag voor de Oosterweelverbinding wordt afgerond. Ook de andere projecten komen in een hogere versnelling.

Meer info over het Toekomstverbond lees je op de volgende pagina.

2 Wat is het Toekomstverbond?

Het Toekomstverbond is de naam van het akkoord dat de Vlaamse overheid, de stad Antwerpen, het Havenbedrijf Antwerpen en de burgerbewegingen **Ringland, StRaten-generaal & Ademloos** sloten over de **mobiliteit en leefbaarheid in de Antwerpse regio**. Dit akkoord kwam tot stand na een lang proces van overleg onder leiding van intendant **Alexander D'Hooghe**.

Een Ring voor de stad

De Antwerpse Ring wordt rondgemaakt en wordt gebruikt voor verkeer binnen de stadsregio en voor verkeer dat in de stad moet zijn.

Een noordelijk alternatief rond de stad

Verkeer dat niet in de stad moet zijn en havenverkeer wordt zoveel mogelijk rond de stad geleid. Daarvoor wordt geïnvesteerd in een Haventracé. Er zal een systeem van verkeerssturing komen.

Een overkapping

We gaan voor een volledige overkapping van de Ring.

Verder samenwerken

Het Toekomstverbond is ambitieus. De samenwerking tussen burgerbewegingen, overheden, experts en andere actoren wordt dan ook verdergezet.

Een modal shift 50/50

Er wordt geïnvesteerd in onder meer fietsvoorzieningen en openbaar vervoer. Zo zal op termijn 50 procent van alle verplaatsingen in de vervoerregio Antwerpen gebeuren met de fiets, trein, tram, bus, taxi, waterbus, deelsystemen, enzovoort.

© Jonathan Ramael

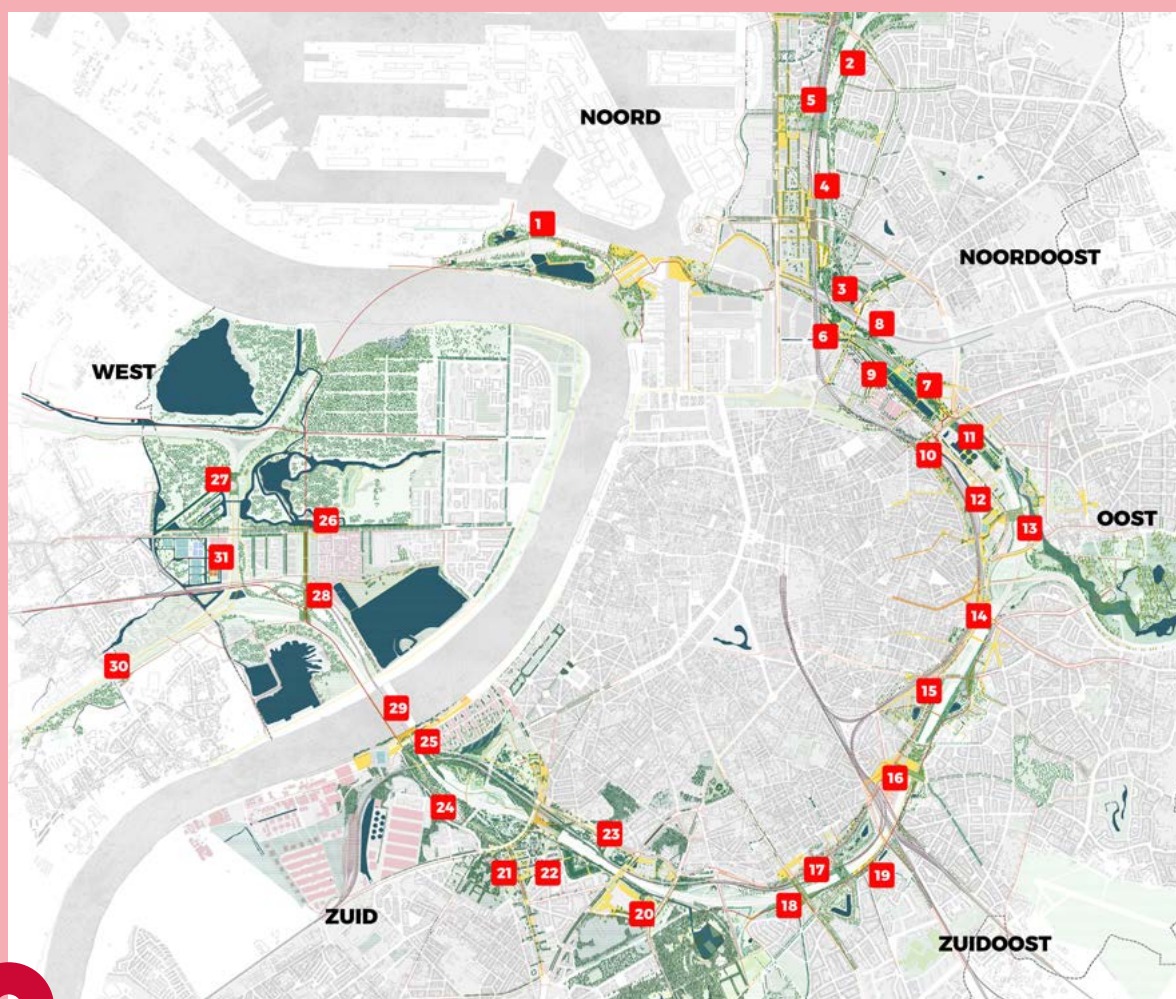
3

Handen in elkaar.

**Samen met de
intendant** werken de
Vlaamse overheid, Lantis,
de stad Antwerpen,
het Havenbedrijf
Antwerpen, de burger-
bewegingen **Ringland,**
StRaten-generaal
& Ademloos, de
ontwerpteams, experts
en burgers aan deze
grootse en historische
**transformatie van
de stad**. Iedereen
uit Antwerpen en
omstreken wordt dan
ook warm opgeroepen
om mee de schouders
te zetten onder
De Grote Verbinding.

4 Van 31 Ringprojecten naar 8 projectclusters.

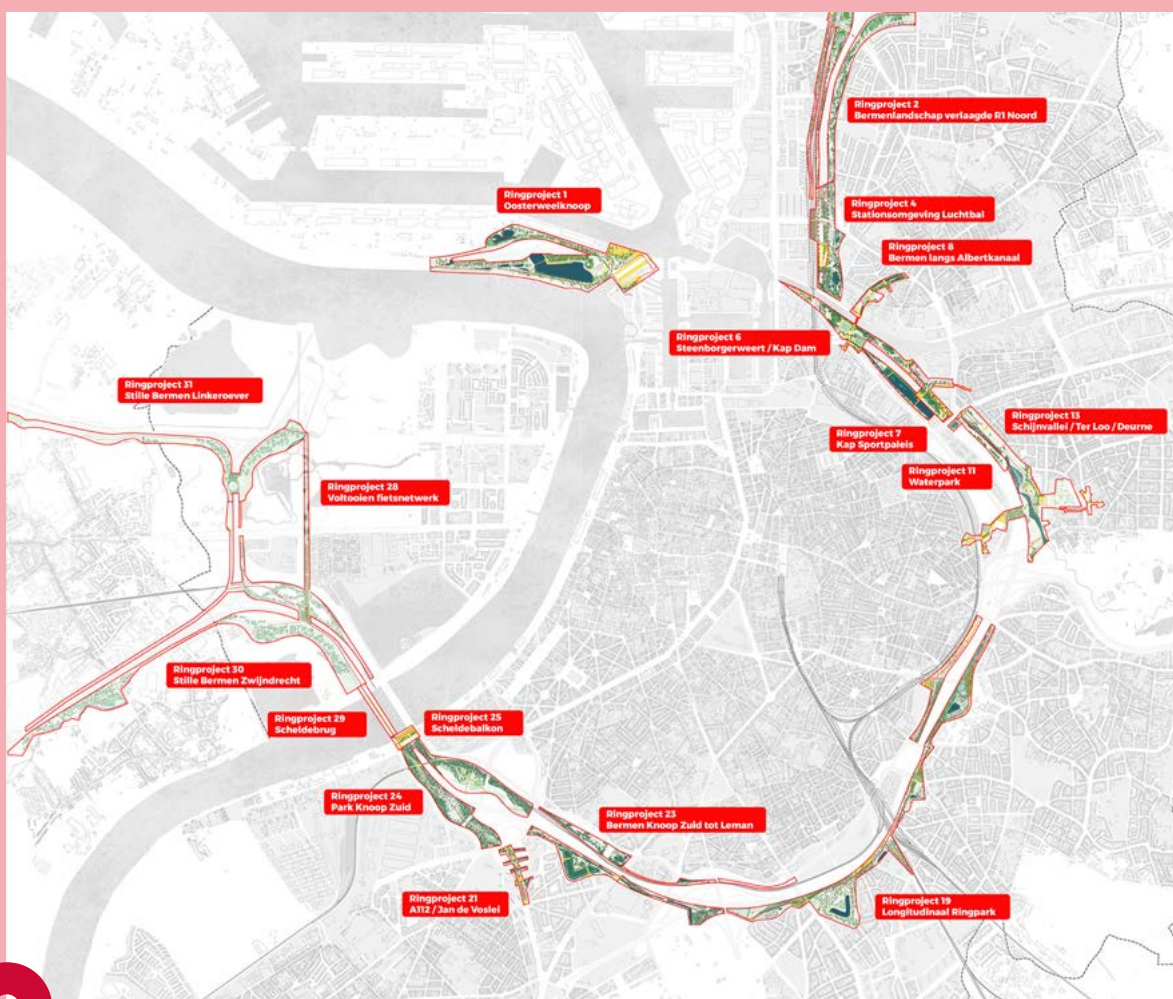
Herinner jij je **'Over de Ring'** nog? Lees hier wat er allemaal gebeurd is sinds juni 2018.

Het ontstaan van de leefbaarheidsprojecten

In september 2017 werden zes internationale ontwerpteams aangesteld om ontwerpvoorstellen uit te werken voor de Antwerpse Ringzone. De teams hadden als opdracht om de belangrijkste wensen en noden van bewoners, bedrijven en organisaties in kaart te brengen om zo tot gedragen leefbaarheidsprojecten te komen die het leven langs de Ring verbeteren.

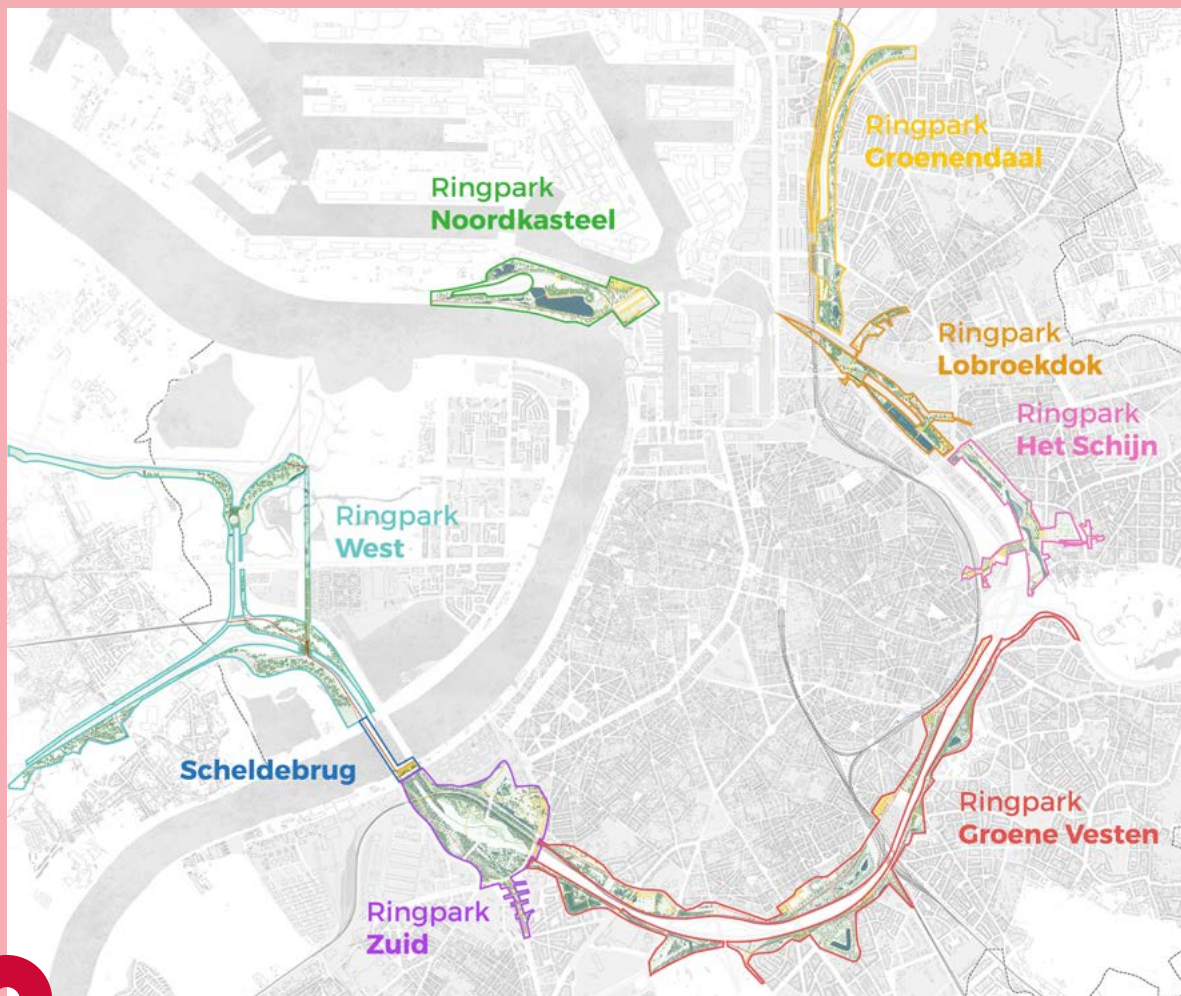
Acht maanden lang werkten ze in zes zones intensief samen met honderden burgers, deskundigen, burgerbewegingen en overheden. Dat leidde tot 31 Ringprojecten.

De Vlaamse Regering maakt een selectie

Op 25 juni 2018 maakte de Vlaamse Regering uit die 31 voorstellen een eerste selectie. Het gaat om 18 projecten en 4 reserveprojecten, samen goed voor een investering van 1,25 miljard euro.

Sommige van die Ringprojecten zijn overkappingsprojecten. Andere zijn bedoeld om op korte termijn – en als opstap naar een overkapping van de volledige Ring – de leefbaarheid in de Ringzone te verbeteren. Bijvoorbeeld door bermen of geluidsschermen te plaatsen, wijken met brede bruggen met elkaar te verbinden of in te zetten op duurzame mobiliteit.

7 Ringparken en een Scheldebrug

De 18 projecten zijn nu gegroepeerd in 8 projectclusters: 7 Ringparken en een Scheldebrug. Een aantal leefbaarheidsprojecten zijn samengevoegd omdat het logisch is dat ontwerpers ze als één geheel behandelen en omdat het belangrijk is dat ze goed op elkaar zijn afgestemd.

Voor al deze projecten worden binnenkort ontwerpteam aangeseld. Hun opdracht is om het conceptontwerp aan te passen aan nieuwe inzichten en een meer gedetailleerd ontwerp te maken. Ook het opstellen van een uitvoeringsdossier en de opvolging van de werf behoren tot hun taken.

In de tussentijd zaten we niet stil:

— De conceptontwerpen werden verder **getoetst op technische haalbaarheid**.

— De **plannen voor de Oosterweel-verbinding evolueerden** verder en werden technisch uitgewerkt in aanloop naar de omgevingsvergunningsaanvraag.

— Er waren nog locaties waar we grote stappen voorwaarts konden zetten in het ontwerp.

- Voor de clusters waar de Oosterweel-verbinding gerealiseerd wordt (Ringpark Noordkasteel, Ringpark Groenendaal, Ringpark Lobroekdok en Ringpark het Schijn) kwamen we tot een nieuw, verbeterd ontwerp.
- Voor Ringpark Groene Vesten werd een nieuwe projectdefinitie uitgewerkt.
- Voor Ringpark Zuid werd een nieuwe projectdefinitie uitgewerkt en werd er heel wat verkeerstechnisch onderzoek verricht.
- Voor de realisatie van de Scheldebrug stootten we op enkele obstakels die we een voor een proberen weg te werken.
- Tot slot werd het ontwerp voor Ringpark West verder getoetst op technische haalbaarheid.

Meer weten?

Op de werktafels vind je info over alle Ringparken en de Scheldebrug.

5

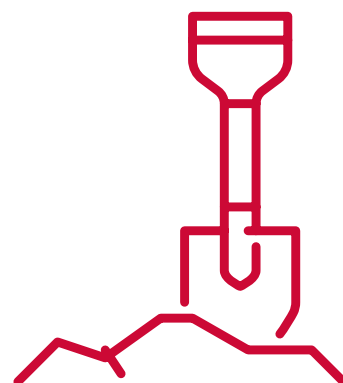
Hoe staat het met de Oosterweelverbinding?

De Oosterweelverbinding maakt de Antwerpse Ring, de R1, volledig rond. Linkeroever, de haven, het Eilandje, Merksem en de omgeving rond het Sportpaleis komen zo vlot met elkaar in verbinding.

Op Linkeroever zijn de werken al gestart. Voor de werken op de rechteroever wordt de omgevingsvergunningsaanvraag voorbereid. Een aantal leefbaarheidsprojecten zullen meteen mee gerealiseerd worden met de bouw van de Oosterweelverbinding.

De Oosterweelverbinding bestaat uit vijf onderdelen:

1

LINKEROEVER

Vernieuwde en heraangelegde knooppunten laten het Oosterweel-tracé via de Scheldetunnel aansluiten op de E34 naar Knokke, de E17 naar Gent en de Kennedytunnel. De Charles de Costerlaan wordt een fiets- en wandelboulevard. Zo krijgt de Waaslandtunnel opnieuw een lokale functie.

2

DE SCHELDETUNNEL

De Scheldetunnel gaat op de linkeroever onder de grond tussen Blokkersdijk en het Sint-Annabos en komt op de rechteroever boven aan het Noordkasteel. De tunnel is 1,8 kilometer lang, heeft drie rijstroken in elke richting en een afzonderlijke koker voor fietsers en voetgangers.

3

HET OOSTERWEELKNOOPPUNT

Ter hoogte van het kerkje van Oosterweel komt het Oosterweelknooppunt, met op- en afritten naar de haven en het noorden van de stad. Het knooppunt ligt verzonken in het landschap en verbindt de Scheldetunnel met de kanaaltunnels die aansluiten op de Antwerpse Ring.

4

KANAALTUNNELS

De kanaaltunnels verbinden het Oosterweelknooppunt met de Ring. De vier tunnelkokers starten aan het Amerikadok en lopen onder het Albertkanaal. Onder de Noorderlaan splitsen ze in een noordelijke en zuidelijke aansluiting op de Ring.

R1-NOORD

Om de kanaaltunnels aan te sluiten op de Antwerpse Ring verdwijnt het viaduct van Merksem. De Ring komt er in een sleuf en gaat in tunnels onder het Albertkanaal, de Groenendaallaan in Merksem en het Schijnpoort aan het Sportpaleis door. Aan het voormalige containerpark van Borgerhout komen nieuwe op- en afritten in alle rijrichtingen.

Meer weten?

Bekijk de panelen van de
Oosterweelverbinding

6 Onderzoek over de Ring.

Naast de uitwerking van de projectclusters vinden er ook Ringstudies plaats. Sommige zijn al bezig, andere worden binnenkort opgestart:

Studie Water en energie

Door de positie van de Ring midden in de stad is dit gebied uitermate geschikt om een centrale rol te vervullen in het water- en energiesysteem van stad Antwerpen. Deze studie onderzoekt de mogelijkheden daarvoor.

© AgenceTer, AtelierHorizon, TVK, Arcadis, Ingenium

Studie R1-Zuid

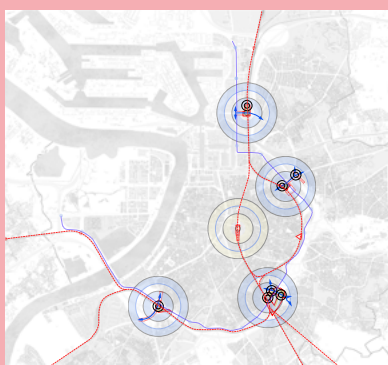
De studie onderzoekt hoe op de zuidelijke Ring een ontvlochten verkeerssysteem met aparte stromen voor doorgaand en bestemmingsverkeer gerealiseerd kan worden. Deze ontvlechting moet zorgen voor vlotter en veiliger verkeer, allebei noodzakelijke randvoorwaarden om dit stuk van de Ring te kunnen overkappen.

© ARUP

Studie Multimodale knopen

De studie onderzoekt welke vervoersmiddelen in vier stationsomgevingen (Antwerpen-Zuid, Berchem, Schijnpoort en Luchtbal) toegevoegd/versterkt kunnen worden en welke ruimte ze nodig hebben.

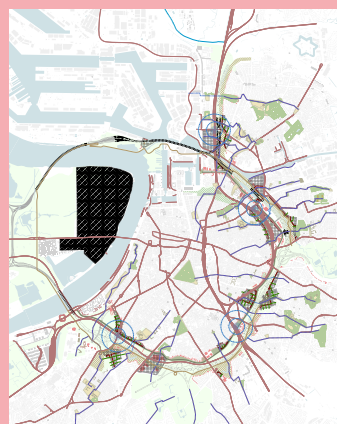

© ORG

Studie Stad maken

In deze studie wordt onder leiding van de stadsbouwmeester in grote lijnen bepaald welke stadsontwikkelingsprojecten gewenst zijn rond de Ringparken. Een duidelijke 'voorkant' aan de rand van het park zorgt immers voor sociale controle en een levendig park.

© Atelier Stadsbouwmeester

Meer weten?

Op de tafel met de verdiepende studies vind je meer informatie.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever: Filip Boelaert, secretaris-generaal

Departement Mobiliteit en Openbare Werken

Koning Albert II-laan 20 bus 2, 1000 Brussel

D/2019/3241/303

Copywriting: Pantarein Publishing, Haacht, www.pantareinpublishing.be

Creatie, vormgeving, opmaak: The Oval Office, Antwerpen, www.theovaloffice.be

Redactie: stad Antwerpen, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, ORG, Lantis, Common Ground, AWW, Ringland

Drukwerk: Drukkerij Gazelle, Deurne, www.gazelle.be

Foto's en illustraties: Diverse instanties

Eventorganisatie: Sylvester, Antwerpen, www.sylvester.be

Locatie: Handelsbeurs, Antwerpen, www.antwerpsehandelsbeurs.com

Met dank aan alle medewerkers en organisaties die rechtstreeks of onrechtstreeks een bijdrage hebben geleverd aan het tot stand komen en het welslagen van de Ringdagen.

Meer weten over De Grote Verbinding? www.degroteverbinding.be

